

SLOVENSKI NAROD

Iznaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 50 petih vrst & Din 2, do 100 vrst & Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3, večji inzerati petih vrst Din 4. — Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za tuzemstvo Din 25.— Rokopisni se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 6.
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska c., telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101
Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Razdejanje španskih mest se nadaljuje:

Ves svet obsoja generala Franca

Bombardiranje nezaščitenih mest in ubijanje žensk in otrok je izzvalo silno ogorčenje po vsem svetu — Pretresljivo pripovedovanje valladolidskega kanonika o početju frankovcev

Pariz, 30. aprila. AA. Iz Bilbao je prišel Alberto Onindia, kanonik katedrale v Valladolidu, po rodu Bask. Ta ugledni duhovnik je bil priča obstreljevanja Guernice in je dal Havasovemu uredniku tole izjavo: Konec preteklega tedna sem bil v Bilbao in tam sem izvedel, da misli baskiška vlada izprazniti Marquino, kjer imam sorodnike. Sklenil sem iti tja. Prišel sem v Guernico v ponedeljek 26. aprila ob 16.30. V nasprotju s tem, kar so poročali, je bil tamkaj prekrasen sončni dan. Komaj sem stopil iz avtomobila, se je začelo bombardiranje iz zraka.

Prva bomba je razklala neko trinadstropno hišo; zaradi eksplozije so popokala vsa okna v mestih. Ker je bil tisti dan sejem v mestu, se je bilo zbralo v Guernici prebivalstvo vseh okoliških vasi. Ljudje so vsi v grozi zbežali na polje in pustili živino na sejnišču. Opazil sem, da se je prvo pojavilo neko lovsko letalo, kmalu nato za njim še tri letala, nato sedem in naposled šest ogromnih tromotornih letal. Ko so opravila svoje razdeljalno delo, so odletela. Malo nato so jih nadomestile enake formacije letal, ki so s istim besom nadaljevala rušilno delo. Bombardiranje je trajalo od 16.30 do 17.45. Metoda napada je bila vselej enaka: najprej obstreljevanje s strojnimi, nato navadne bombe in naposled zažigalne bombe. Prebivalstvo se je najbolj zatekalo v gozdice, oddaljene 1 km od mesta. Letala so letela zelo nizko in so streljala iz strojin. Obstreljevanje je bilo oglušujoče. Iz letal so metali bombe na gozdice in ceste, kjer so se po jarkih skrivali starci, ženske in otroci. Pod večer se mesto Guernice ni več videlo 500 m daleč, tako gost črn dim se je valil iz njega. Mesto je gorelo. Ni se slišalo ihtenja in ječanja. Ljudje, ki so ostali živi, so od groze onemeli. Nekateri so molili, ženske so pa s prekrizanimi rokami prosile Boga pomoči.

Silno ogorčenje v Angliji Angleški parlamentarci zahtevajo naj vlada organizira protest vsega civiliziranega sveta

London, 30. aprila. b. Poročila o strahotnem divjanju Francovih vojakov in splošnem pokolju nedolžnih otrok in žen v svetem baskiškem kraju Guernici zbuja jo v angleški javnosti splošen odpor. Celo oni redki, ki doslej niso verovali v grozodejstva Francovih čet, se zgražajo nad takim postopanjem, ki mu v redni vojaški borbi ni primere.

Vodja delavske opozicije major Attlee je zaprosil vlado, naj stopi takoj v stike z vlado drugih držav, da skupno predlože generalu Francu in Hitlerju protest vsega civiliziranega sveta proti bombardiranju civilnega prebivalstva v povsem nezavarovanih krajih.

V imenu vlade je na to zahtevo odgovoril zunanji minister Eden, ki je najprej izrazil svoje obžalovanje nad bombardiranjem civilnega prebivalstva v španski državljanski vojni, pa naj bo zanje odgovoren kdorkoli. Angleška vlada je že prej podzvela primerne korake, da bi od obeh vojskujočih se strank dosegla formalen pristanelek za sporazum glede zaštite civilnega prebivalstva pred bombardiranjem. Vlada se še naprej peča s to zadevo in se na vse načine trudi, da bi preprečila ponavljanje tako žalostnih dogodkov.

Po tej izjavi je sir Arthur Salter, neodvisni zastopnik oxfordske univerze, vprašal ministra Edena, ali mu je znano, če so se bombardiranja civilnega prebivalstva udeležili tuji piloti in na tujih letalih, in ako je to znano, kdaj so ta letala in kdaj so ti piloti prispeli v Španijo. Eden je v odgovor opozoril na časopisna poročila, ki zatrjujejo, da gre za tuja letala in je nato še dodal: Najraje bi v tem pogledu želel podzvati nove poskuse za doseg obojestranskega sporazuma, ki naj bi taki praktični, ki jo obsoja ves civilizirani svet, napravil enkrat za vselej konec.

Stališče angleške vlade Anglija odklanja neposredno akcijo v korist Baskom, bo pa pomagala pri izpraznitvi Bilbaoa

LONDON, 30. aprila. br. V zvezi z razpravo v spodnji zbornici ter s sklepom raznih humanih organizacij, naj ob angleška vlada posredovala v Španiji in zastavila svoj vpliv, da bi se omilile grozote, dogajajoče se pri bombardiranju nezaščitenih mest, pri čemer je najhujše prizadelo civilno prebivalstvo, zlasti ženske in otroke, je angleška vlada na današnji ministrijski konferenci zavzela svoje stališče, ki ga je objavila v dveh komunikacijah.

V prvem komunikaciji izjavlja, da nima namena uvesti posebnega sodelovanja za angleške trgovske ladje, namenjene v španske luke, bo pa slej ko prej zaščitila svobodo morske plovnosti na odprtem morju. Angle-

Neko letalo se je spustilo 200 m nad moj avtomobil in začelo streljati iz strojn. Utegnil sem se zateči v hrastov gozdič, nato pa sem zbežal do Riaccella, kjer je bilo nekaj milicnikov. Ob 19 je bila Guernica vsa v plamenih. Gasilci, ki so prihajali iz Bilbao, so si nadlovesko prizadevali, da rešijo poslopja, ki jih še ni bil ožen spremenil v pepel. Požar mesta se je videl iz Lequeotija 22 km daleč od Guernice. Ni mi znano, ali se je kdo od prebivalcev rešil; vsi so se zatekali in skrivali v zavetišča, zgrajena na vrat na nos. Tudi ne vem, ali so rešili bolnike in ranjence iz bolnišnic. V Guernici ni bilo protiletalskih topov in tudi ne strelskih jarkov v okolici mesta.

V prvih nočnih urah sem videl pretresljive slike moških in žensk, kako so begali po gozdiščih v okolici mesta. Išče svoje drage; dobili so pa po večini samo trupla. Vsa preluknjana s strojnimi strelji. Hiše blizu zgodovinskega drevesa na griču so ostale kakor po čudežu nedotaknjene. Uničena je pa občinska palača z arhivi, kjer so hranili zgodovinske listine neprecenljive vrednosti.

Odšel sem iz Guernice v torek 27. aprila zjutraj in ne vem, koliko žrtve je bilo, mislim pa, da jih je moralo biti zelo veliko. Kot katoliški duhovnik moram reči, da bo največja oskrnitev, če se bo nekega dne brala v cerkvi sv. Marije v Guernici služba božja v slavo generala Franca in njegovega tovariša generala Mole. Doslej so uporniki v baskiški deželi uničili mesta Marquina, Elorijo, Durango, Seamuri, Seberio, Ochandiano, Abadiano, Villorreal, Guernico, Muntivar, Bolivar in Eibar. Pretekli dne so Mavri v Seamuri onesestili 24 žen, med njimi tri iz iste družine. Baskiške oblasti imajo v rokah več neizpodbitnih dokazov o tem.

Tedaj pa je liberalac Sinclair vprašal: Ali niso morda piloti pri bombardiranju Guernice namenoma in hote zasledovali civilnega prebivalstva ter ga pobijali z namenom, da bi povzročili splošno krvoprelitje in splošno paniko? Ali ne bo zunanji minister podvil korakov za takojšnjo vložitev protesta, da bi z njim vsemu svetu pokazal, kako se angleška javnost zgraža nad takim postopanjem? Eden je na to vprašanje odgovoril: Kar sem vam dejal, izraža morda razpoloženje obeh delov zbornice. Ko so se pred nedavnim razširile govorice o grozoti nevarnosti uporabe strupenih plinov v španski državljanski vojni, smo takoj storili vse, kar je bilo v naši moči, da bi dosegli v tem vprašanju sporazum med sprotima strankama. Parlament je lahko prepričan, da bomo tudi v tem najnovejšem primeru storili vse, kar je v naši moči.

Laburistični poslanec Henderson je predlagal, naj bi se s to zadevo čimprej pečal svet Društva narodov na osnovi čl. 11 zveznega pakta in uvedel potrebno preiskavo. Zunanji minister je ta predlog odklonil z naslednjimi besedami: Upam, da se bo parlament zadovoljil z izjavo, ki sem jo podal in pri njej ostal, saj se tudi sam v enakih meri kakor Henderson zavedam strahotnosti teh grozodejstev.

Sprito silnega odmeva tega strahotnega prelivanja nedolžne krvi v Guernici in angleških odgovornih krogih se sedaj seveda general Franco na vso moč trudi, da bi odgovornost za to neverjetno postopanje njegovega vojaštva s civilnim prebivalstvom zvalil na nasprotno stran. Toda baskiško vrhovno poveljstvo je takoj nato izdalo naslednje obvestilo: Povelje za bombardiranje Guernice je izdalo nemško glavno poveljstvo v Devl.

Drugi komunikacije se tiče izpraznitve Bilbaoa. Vlada izjavlja, da bo podprla vsako akcijo, ki etremi po omiljenju grozot španske državljanke vojne in spoštovanju sloveskih pravic. Zato je tudi pripravljena sodelovati pri evakuaciji civilnega prebivalstva iz Bilbao in drugih baskoških luk. smatra pa, da bi bilo potrebno, da se o tem najprej sporazumeta obe španski stranki. Vlada je

poučena o tem, da so tozadevna poznanja že v teku, niso pa še znani uspehi. Veseli, da bo Anglija v to svrhu poslala v Bilbao svoje vojne ladje, označuje komunikacije za preuranjene.

Zavrnjen Francov protest

London, 29. aprila. o. »Morningpost« poroča, da je angleška vlada zavrnila protest Francove vlade zaradi intervencije angleške oklopnice »Hood« proti španskim nacionalističnim vojnim ladjam, ki so sku-

Odločilna bitka za Bilbao

Davi se je pričel splošen napad na vsej baskovski fronti

Saint Jean de Luz, 30. aprila. o. Davi se je pričela odločilna bitka za Bilbao. Francoski so poglavi v borbo vse svoje razpoložljive sile, da bi za Durangom predrl baskovske obrambne črte. Druga francoska brigada je prodrla malone že do obale in prodra sedaj nekaj kilometrov daleč od nje proti Bilbao. Brigada je sestavljena iz samih motoriziranih oddelkov, s katerimi so francoski doslej imeli še največ uspehov. Republikanci so na tem sektorju poglavi v zrak vse mostove. Francoski so danes dopoldne udarili proti Guernici. Splošno pričakujejo, da bo to prav za prav že povsem razdejano mestec še danes v njihovih rokah.

Salamanca, 30. aprila. AA. DNB: Poročilo francovcev pravi: Po sijajni borbi so nacionalistične čete zjutraj zavzele Guernico. Mesto je branilo 8 baskoških bataljonov, dva asturska bataljona in trije bataljoni iz Santandra. V odseku pri Durangu prodirajo nacionalistične čete brez ovir. Zavzele so več postojank zahodno od mesta. Po drugih odsekih ni bilo ničesar posebnega.

Ofenzivo vodi nemški generalni štab

Pariz, 30. aprila. o. Delegat baskiške vlade Picave, ki je bil dolga leta zastopnik Baskov v madridskem parlamentu in je pripadal nacionalistični katoliški stranki,

še ustavi tri angleške tovorne parnike, namenjene v Bilbao. V svoji noti pravi, da angleška krizarka ni prekršila mednarodnih določb, po katerih brez prejšnjega obvestila pristojnih oblast. Lohena vojna ladja ne sme zapluti v tute teritorialne vode, ki obsegajo pas v širini 3 milj ob obali.

»Daily Telegraph« poroča, da je doslej prešlo nacionalistično blokado pri Bilbao že 12 angleških tovornih ladij, ki so pripeljale okrog 60.000 ton živeža.

Je danes izjavil francoskim novinarjem, da vodi nacionalistično ofenzivo proti Baskom poseben nemški generalni štab, ki ima svoj sedež v Devl. Nemškemu generalnemu štabu je dodeljen tudi nekaj italijanskih oficirjev. Nemcem je predvsem za to, da se polaste bogatih baskoških rudnikov železa. Baski so sklenili, da bodo pred svojim končnim porazom uničili vse rudnike in velike livarne okrog Bilbao.

Za rudnike gre

Pariz, 30. aprila. z. »Oeuvre«, »Populaire« in drugi levičarski listi trdijo, da je odposlanec neke države obiskal v Parizu posebno odposlanstvo baskovske vlade in v imenu svoje vlade zahteval od Baskov, naj opuste sleherni odpor, češ, da bodo drugače njihovi kraji neusmiljeno razdelani. Baskovski minister Aznar je izjavil po trditvah teh listov, da bi se omenjena država rada polastila rudnikov okoli Bilbao.

Bombardiranje Valencije

Valencia, 30. aprila. AA. Havas: Zjutraj ob 4 je več uporniških letal metalo bombe na mesto. Izbruhnilo je več požarov, ki so jih hitro pogasili. Zdi se, da je mesto bombardiralo pet letal.

Del Vayo v Parizu

Pariz, 30. aprila. AA. Havas: V Parizu je dopotoval španski zunanji minister del Vayo s soprogo. Prišla sta iz Valencije.

Dogovor Rim — Berlin

Nova razdelitev interesnega področja v Srednji Evropi in ob Sredozemskem morju

Pariz, 30. aprila. o. Čeprav so bile službeno demantirane vesti o vojaški zvezi med Italijo in Nemčijo, je vendar »Petit Journal« objavil daljše poročilo iz Berlina o čim dalje bolj tesnem sodelovanju obeh fašističnih držav. List trdi, da je bil med Berlinom in Rimom sklenjen tajen političen sporazum, po katerem sta si Italija in Nemčija razdelili interesne sfere v srednji Evropi in na Sredozemskem morju. Italija bo razvijala po tem sporazumu svojo akcijo v jadranskih in sredozemskih deželah, torej v Jugoslaviji, Albaniji, Grčiji, Španiji, španskem Maroku, Tunisu in na Balearih, na Balkanu pa razen v že ome-

njenih tudi v Bolgariji in v Rumuniji. Nemški ekspanziji je rezervirano ostalo Podunavje. Nemci se bodo po tem sporazumu docela umaknili iz Španije. Pristali so na sedanje meje napram Franciji, Belgiji pa bodo skušali prisiliti, da se umakne iz Društva narodov. Prav tako naj bi Rumunija izstopila iz zvezne organizacije. General Blomberg, ki bo obiskal Rim 9. maja ob proslavi druge obletnice italijanskega imperija, bo zahteval od Mussolinija, naj bi na Rumunijo vplival v tem smislu, da bi se čimprej odrekla tudi vsem svojim zvezam s Češkoslovaško.

Duhovniški procesi v Nemčiji

Nemški listi hudo napadajo katoliško duhovščino in napovedujejo nadaljnje „čiščenje“

Berlin, 30. aprila. AA. Listi poročajo obširno o oledski kaplana Rossa in njegovih tovarših. Pri tem poudarjajo, da se je že v zadnjih procesih o morali katoliških duhovnikov pokazalo, da država vzgoje mladine ne sme dati v roke takim ljudem in da mora najstrožje nadzirati vzgojo mladine. Tako piše »Völkischer Beobachter«, da se je pokazalo, da so imele prste vmes tuje sile. Zastopniki židov. ljudje brez časti, izdajalci. Katoliška akcija — so pokazali, da zastoplja mladino po načrtu, kar je dokazal tudi ta proces.

»Deutsche Allgemeine Zeitung« pravi, da

je ta proces pokazal, da je borba proti političnemu katolištvu zelo nujna in da ni prav nič protikršćanska. To bo po tem procesu spoznala tudi tujina. »Berliner Börsenzeitung« piše, da so politiki v cerkvi prvi zavzeli prva mesta v borbi. Sedaj skušajo prepričati ljudi, da je bil ta proces sredstvo v borbi proti cerkvi, čeprav ni ničesar drugega kakor izraz brezpogojnega čiščenja. »Lokalanzeiger« piše, da bi cerkev od prvega procesa v avgustu že lahko uvidela, da se mora vrniti na pot sodelovanja z državo.

Dr. Maček v Reg. Slatini

Zagreb, 29. aprila. o. Danes je dr. Maček prispel v Rogosko Slatino, kjer ostane 14 dni. Z njim sta prišla tudi poslanca dr. Subašić in dr. Čajkovac.

Napredovanje

Beograd, 29. aprila. p. V poštni službi so napredovali: Višji kontrolor Ivan Račić v Ljubljani za inšpektorja v 5. skupini, kontrolorja Franc König v Mariboru in Josip Turk v Brežicah za višja kontrolorja v 6. skupini, Marija Hribar v Ljubljani za višjega pristava v 7. skupini in tehnik Al. Furlan pri gradbeni sekciji v Ljubljani za višjega tehnika v 7. skupini.

Iz prometne službe

Beograd, 29. aprila. p. Po službeni potrebi je bil premeščen poslovodja strojnega oddelka pri generalni direkciji državnih železnic v Beogradu Franjo Potočnik k delavski ekspozituri v Ptuj.

Vremensko poročilo

V zadnjih dnevih je zapadlo v planinah dokaj suhega snega. Vseled tega obstoja na eksponiranih in plazovitih mestih zlasti v opoldanskih urah nevarnost plazov.

Politični obzornik

»Slovensko ljudsko gibanje« in Hrvati

Našo beležko o »slovenskem ljudskem gibanju«, ki mu stoji na čelu dr. Vekoslav Kukovec in čigar glasilo je mariborski tednik »Neodvisnost«, je posnel zagrebški »Obzor« in ji dodal to-le pripombo: »Dr. Kukovec je torej sedaj tudi načelno proti temu, da bi dr. Maček ali kateri drugi politik, ki ni Slovenec, politično predstavljal Slovence. Toda dokler je vodstvo seljaško-demokratske koalicije priznava dr. Kukovca za predstavnika kmetско-delavskega pokreta v Sloveniji, dotlej se on ni spomnil, da bi se zavaroval od vodstva dr. Mačka. Sicer pa hoče dr. Maček, naj bodo Slovenci sami vodje svojega političnega pokreta, a ne samo privesek bivše hrvatske seljaške stranke, kakor to trdi dr. Kukovec.« — Iz tega bi se dalo sklepati, da bo poleg dr. Kukovega »slovenskega ljudskega gibanja« v Sloveniji še nadalje obstajal »kmetско-delavski pokret«, ki bo imel svojega slovenskega vodjo. In kdo bo ta vodja? Ali bo to dr. Dobovšek ali dr. Dragotin Lončar?

Škof, ki odstopi

Iz Šibenika poročajo: Znano je, da je bil šibeniški škof dr. Mileta že dlje časa v ostrem sporu z večino svoje duhovščine in sicer radi nameravane ustanovitve stare ninske škofije. Dr. Mileta je odločen nasprotnik te ustanovitve, dočim se duhovščina goreče zavzema za vzpostavitev te staroslavne stolice. Ta spor se nahaja sedaj pred zaključkom: Škof dr. Mileta bo odstopil in zapustil svojo škofijo. Na njegovo mesto bo imenovan sedanji apostolski pronator monsignor Pian. Za vikarja ninske škofije bo imenovan don Sime Matulina, ki bo pri tej priliki imenovan za mitronosnega opata ali apostolskega protopostarja. Don Sime Matulina je odločen glagoljšan in uživa med narodom in duhovščino največji ugled. Zato je splošno prepričanje, da bo vreden in dostojen naslednik velikega Grgruja Ninskega.

Za odškodnino tožijo

Šibenika »Tribuna« javlja, sklicevaje se na poročila beograjskih listov: »Narodni poslanci Jovan Nenadović, dr. Srško Vukanović in Mirko Urošević, ki so po znanem atentatu v Narodni skupščini odsedeli, osumljeni kot sokrivci atentatorja Damjanovića, 4 in pol meseca v preiskovalnem zaporu, so izročili te dni okrožnemu sodišču za mesto Beograd tožbo za povračilo škode, povzročene s tem, da jim je bila odvzeta osebnostna svoboda. Nenadović zahteva, da mu država plača odškodnino v znesku 6 milijonov 325.000 Din, dr. Vukanović 1 milijon 350.000 Din, Urošević pa zahteva 1 milijon 200.000 Din. Dr. Vukanovića in Mirko Uroševića zastopa odvetnik Dragiša Vasić, Nenadovića pa odvetnik Mladen Žuković.

Izjava naših esperantistov

Glede na našo notico v št. 94 z dne 26. t. m. na prvi strani pod naslovom »Komunistični jezik — esperanto« smo prejeli na slednjo izjavo:

»Ne zanimajo nas izjave »Hrvatske straže«, pa naj je glasilo kakršnekoli akcije, pravtako tudi ne če se esperanto poslužuje židje, framasoni, komunisti itd. Komunisti se poslužujejo vseh jezikov, pravtako tudi slovenskega, torej je po izjavi »Hrvatske straže« tudi slovenski jezik komunistični jezik.

Mi slovenski esperantisti izjavljamo, da smo in bomo vedno onemogočili vsako delovanje vsakogar, ki bi zlorabljal esperanto v kakršnekoli politične svrhe.

Pravtako je izjava »Hrvatske straže«, glasila hrvatske katoliške akcije, da se za kulise esperantistov in komunistične celice nesramno natokevanje.

Naša slovenska esperantska društva in klubi so povsem nepolitične značaja in izjavljamo, da bomo vsak sličen poskus obrekovanja obsojali, pa naj bo to izpad katoliškega, marksističnega ali kakršnegakoli časopisa.

Čudimo se pa, da more vprav katoliški časopis napadati esperantske organizacije, ki pri nas v Jugoslaviji obstoji tudi Jugoslovenska katoliška esperantska liga s se sedem na Jesenicah, od katere pričakujemo, da bo še ostreje obsojala tako nesramna natokevanja »Hrvatske straže«, glasila katoliške akcije.

V Ljubljani, 26. aprila 1937.

Uredništvo »Naj vizago«, Ljubljana.
Uredništvo »Verda revuo« za Jugoslavijo.
Esperantsko društvo »Zelena zvezda«, Ljubljana.
Klub esperantistov, Ljubljana.
Pripravljalni odbor Slovenske esperantske zveze.
Esperantski klub, Kamnik.

Curij. 30. aprila. Beograd 10.—, Pariz 19.54, London 21.5825, New York 430.25, Bruselj 73.675, Milan 23.—, Amsterdam 239.25, Berlin 175.40, Dunaj 80.70 — 81.70, Praga 15.24, Varna 88.—, Bukarešta 3.25.

FRANC LEHARJEVA NAJNOVEJŠA ZABAVNA OPERETA

MAGDA SCHNEIDER

HANS SÖHNKER

HANS MOSER

in drugi...

EVA

Sodelujejo najboljši

dunajski filmski igralci

REŽIJA: Johannes

Riemann, GLASBA:

Willy Schmidt-Gentner

Premiera v soboto 1. maja v KINU SLOGI

Davčna bremena naj bodo znosna

Zveza industrijcev ostane prisilno združenje — Za predsednika ponovno izvoljen gospod Avgust Praprotnik

Ljubljana, 30. aprila.

V debati k poročilu generalnega tajnika g. dr. Golie na včerajšnji skupščini Zveze industrijcev za dravsko banovino je več članov poudarjalo važnost vseh akcij, ki jih je zveza v preteklem poslovnem letu izvedla. Poslovno poročilo je bilo nato soglasno sprejeto. Sledila je debata in sklepanje glede akcije proti novim davčnim obremenitvam. Tega se tičejo protesti, ki so ga zborovalci soglasno sprejeli in o katerem je poročal dr. Golie, navaja v glavnem sledeče ugotovitve in zahteve:

ISTI ZAKON SE V RAZNIH DELIH DRŽAVE RAZLIČNO IZVAJA

Na zboru Centralne industrijskih korporacij dne 15. aprila so se zainteresirani odločili za protestno akcijo proti novim davčnim obremenitvam po finančnem zakonu za l. 1937/38. Imamo enoten zakon o neposrednih davkih, nimamo pa še izenačenih davčnih bremen. Isti zakon se v raznih delih države različno izvaja. Svojski so časopisi poročali, da odpade pretežni del celotne vsote prometnega davka, ki se pobere v vsej državi, na dravsko in savsko banovino. Teh vesti doslej je ni nihče demantiral. Ministrstvo za finance ne objavlja podatkov glede zneska posameznih vrst davkov, ki se poberejo na poedinih področjih, kar bi bilo potrebno, da se omogoči javna kontrola nad pravičnim in enakomernim izvajanjem davčnih zakonov.

Davčne stopnje, zlasti stopnje pridobitne in družbenega davka, so previsoke. Vsak finančni zakon prinese nova presenečenja v obliki poostreženih davčnih predpisov ter uvedbe novih davkov. Baš določbe o interesni skupnosti so tipičen primer za pomanjkljivost naše davčne zakonodaje. Ako bi imelo ministrstvo za finance tesnejše stike z interesnimi zastopstvi davkoplačevalcev, bi se izognilo zakonodajnim ukrepom, ki se morajo revidirati in so še posebej pomanjkljivi in praktično komaj izvedljivi. Naravnost nezneso se pa obremenitve po finančnem zakonu za letošnje proračunsko leto. Nove določbe o minimalnem družbenem davku so odločno pretrane, ker ne obdajajo samo čistega dohodka, temveč segajo po sami substanci, to je po vloženih glavnici. Obenem se je razširil 10% davek, ki se je doslej plačeval samo na dividende, se na razna druga izplačila družinskih podjetij. Tozadevne določbe so tudi tako nejasne, da dopuščajo neenotno tolmačenje in uporabljanje. Nadaljnjo obremenitev pomenijo nove določbe glede ocene vrednostnih zalog. Priznava se le toleranca 20% pod nabavno ali produkcijsko ceno. Taksa na tovarne liste je povišana od 5 na 10 din za vagonске pošiljke. Občutna obremenitev je tudi pobiranje pavšalne vozarinske takse po novih predpisih na prevoz lastnega blaga industrijskih podjetij z lastnimi motornimi vozili. Domača čevlarska industrija je znosno obremenjena z novimi banovinskimi trošarinami na tovarniške čevlje. Po tarifi so prizadeta zlasti domača podjetja, ki proizvajajo srednje in boljše vrste čevljev. Zelo občutna je tudi obremenitev papirja in lepene. Zelo je prizadeta industrija, ki uporablja kot surovino kokosovo maslo in moko, ribjo mast in olje, spermacet in kolofonijo. Zaman smo zahtevali, naj tozadevne ne obremenjujejo surovin in pomožnih sredstev, temveč le potrošeno gotovih izdelkov.

Protestiramo proti načinu uvažanja davčnih obremenitev in ne proti samim obremenitvam. Industrija se dobro zaveda svojih dolžnosti do državne skupnosti in se tudi neče odtegovati svojim davčnim dolžnostim. Zahtevati pa moramo, da se davčna bremena gibljejo v znosnih mejah ter da se davčni predpisi v vsej državi enako izvajajo.

RAGUNSKI ZAKLJUČEK IN NOVI PRORAČUN

Tajnik g. Danilo Gorup je poročal o računskih zaključkih za preteklo leto, ki izkazujejo 716.983 Din dohodkov in ravno toliko izdatkov. Glavni dohodek zveze so članski prispevki in vpisnine v znesku 675.818 Din, glavni izdatki pa plače v znesku 369.500 Din, prispevek Centralni industrijskih korporacij 100.000 Din, davki in socialno zavarovanje 93.133 Din, potni stroški 31.955 Din.

Za nadzorstveni odbor je g. Heinrich predlagal razrešnico, ker so bile vse knjige in računi v vzornem redu. Zborovalci so predlog soglasno sprejeli. G. Danilo Gorup je predlagal še proračun zveze za l. 1937, ki je bil tudi soglasno sprejet. Novi proračun določa za plače 390.000 Din, za potne stroške, kolke in telefon 28.000 Din, za razsvetljavo in kurjavo 15.000 Din, za davke in socialno zavarovanje 80.000 Din, za pisarniške potrebščine 20.000 Din, za inventar 10.000 Din, za potne stroške 50.000 Din, za knjige in časopise 18.000 Din, za prispevek CIK 100.000 Din, za razne stroške 40.000 Din, za stornirane terjatve 25.000 Din ter presek 16.000 Din, torej skupaj 792.000 Din izdatkov ter ravno toliko dohodkov iz članskih prispevkov in vpisnin.

SPREMEMBA PRAVIL

Proti predlogu g. Znidaršiča, ki je zahteval, naj postane Zveza industrijcev prostovoljna organizacija po zakonu o društvi, je stavil dr. Vinko Vrhunec predlog, naj Zveza ostane obvezno ali prisilno združenje po obrtnem zakonu. Zborovalci so sprejeli predlog dr. Vrhunca proti 10 glasovom. Dr. Golie je še pojasnil spremembo pravil, ki so ostale v glavnem take, kakor pranje, le določbam o pravnih združenjih so se prilagodile. Nov je zadnji od-

stavek čl. 7, po katerem člani, ki so v zastopstvu s plačilom prispevkov, nimajo pravice govora v skupščini in izgube aktivno in pasivno volilno pravico. Nova pravila so bila sprejeta proti 5 glasovom. Po predlogu g. Sirca je uprava dobila pooblastilo za potrebne nebitne spremembe pravil.

NOVA UPRAVA IN NADZORSTVO

Zborovalci so sprejeli kandidatno listo, ki jo je predlagal dr. Vrhunec. Za predsednika je bil zopet izvoljen z odobravanjem vseh navzočih g. Avgust Praprotnik, za podpredsednika pa g. Franc Heintz. Člani uprave so gg.: dr. Vinko Vrhunec (Ljubljana), inž. Jernej Zupanc (Lancovo), Viktor Naglas (Ljubljana), Zdenko Knez (Ljubljana), Avgust Westen (Celje), Marica Majdič (Kranj), inž. Oskar Dračar (Maribor), Fran Bonač (Ljubljana), dr. inž. Ivan Ribarič (Ljubljana), Josip Hutter (Maribor), Franc Vreč (Ljubljana-St. Vid), inž. Mirko Pirkmajer (Ljubljana), Njih namestniki so gg.: Venč Jakl (Krmelj), inž. Fran Pahernik (Vuhred), inž. Vladimir Remec (Ljubljana), Gvidon Birola (Zagorje), dr. Milan Lilleg (Ljubljana), inž. Fran Miklavc (Ljubljana), dr. Evgen Kanjsky (Ljubljana), Albin Prepeluh (Ljubljana), dr. Volko Kliment (Šoštanj), Miloš Hribernik (Ljubljana), Metod Dular (Grosuplje) in inž. Jurica Zadravec (Središče ob Dravi).

V nadzorstveni odbor so bili izvoljeni člani gg. Anton Rudož (Podgorica), inž. Anton Rudož (Ribnica) in inž. Herman Hieng (Lesce) ter namestniki gg. Ivan Rus (Loški potok), Anton Tavčar (Maribor) in Evgen Lovšin (Ljubljana). Predsednik častnega razsodišča je dr. Fran Windischer (Ljubljana), člani pa gg. dr. Kozma Ahačič (Trzin), Srečko Kobi (Borovnica), Joža Gasperšič (Kropa) in dr. Pavle Pestotnik (Ljubljana).

RESOLUCIJA

Naposled so zborovalci sprejeli resolucijo, katero je prečital dr. Golie, kakor se je predsednik Avgust Praprotnik zahvalil za izkazano mojo zaupanje, zagotavljač, da bo, kakor doslej, zastavil vse svoj trud za interes zveze in članov.

V resoluciji zveza izraža željo, da naj bi bilo sodelovanje industrijskih in drugih gospodarskih korporacij s pristojnimi resorci v vladi kar najbolj intenzivno. Protestirajo pa proti novim davčnim bremenom, opozarjajo na nujnost ureditve finansiranja samouprav, pozivajo vlado, da posveti zaslužen pozornost interesom našega izvoza in zlasti interesom naših lesnih proizvodov, odločno ugovarjajo stremljenjem, ki naj ovirajo ustanavljanje novih in razširjanje obstoječih podjetij v našem območju, opozarjajo vlado na nujno ureditev vprašanja industrijskih kreditov, protestirajo, da bi se denar naših bratovskih skladnic nalagal izključno le v Državni hipotekarni banki. V vsakem pogledu naj se uveljavi enakopravnost dravske banovine z ostalimi deli države ter opozarjajo ponovno na potrebo revizije onih socialnih določb zakona o obrtni, ki dopuščajo različno tolmačenje in neenotno uporabo v praksi, kar moti dobre odnose med delodajalci in delavci. Niso proti delavskim pravicam, vendar morajo zahtevati, da so tozadevne določbe zakonov jasne ter da se v vseh delih države enako tolmačijo in enako uporabljajo.

Rudniški nameščenci so zborovali

Trbovlje, 29. aprila.

V nedeljo popoldne so se zbrali v Trbovljah zastopniki vseh v osrednjem odboru DRN včlanjenih skupin Trbovlje, Zagorje, Hrastnik, Laško, Krmelj in Rajhenburg, da proučijo delovanje osrednjega društva rudniških nameščenecv ter začrtajo smernice bodočega dela svoje stanovske zastopnice. Skupščine se je udeležil tudi zastopnik Društva nameščenecv svinčenega rudnika v Mežici. Zvezo društev privatnih nameščenecv pa je zastopal nje predsednik g. Joško Zemljič iz Ljubljane.

Skupščino je vodil društveni predsednik g. Franjo Volčansek, ki se je uvodoma spomnil med letom umrlih tovarišev, nato pa je podal v kratkih jednatih izjavah splošno sliko delovanja društva v preteklem poslovnem letu, ki ni bilo brez uspehov, o čemer se je članstvo samo prepričalo. Ob zaključku svojega poročila je predsednik izrazil željo, da bi se tudi članstvo bolj poglabilo v delo organizacije, kar je pač najlažje potom nameščenških obratnih zaupnikov in članskih sestankov društva.

Delovanje društva je zlasti razvidno iz tajniškega poročila, ki ga je podal g. Rudolf Gonelli. Društvo je v preteklem letu proučevalo spremembe k osnutku Rudarskega zakona, delalo je na spremembah k osnutku Službenega reda, bavilo pa se je tudi z ureditvijo zavarovanja za višje datjate nameščenecv II. skupine TPD. Iz poročila tajnika se da posneti, da je bilo v tej zadevi že mnogo razprav in tudi korespondence, da pa to vprašanje do danes še ni rešeno tako, kakor si nameščenci žele. Osrednji odbor je imel 19 sej, obravnaval pa je preko 900 dopisov. Izvršenih je bilo več važnih intervencij v stanovskih zadevah, ki so bile večinoma uspešno rešene. Društvo je zaprosilo tudi za novoletno nagrado in je družba pokazala tudi pri tej priliki polno razumevanje za težnje svoje- ga nameščenstva.

Glasom poročila društvenega blaginjaka g. Ravnikarja je imelo društvo v preteklem

letu din 128.865.94 denarnega prometa. Za vzorno poslovanje predlagana pohvale in razrešnica g. Lipovcu je bila nato soglasno sprejeta.

V kratkih in jednatih izjavah je nato predsednik Zveze društev privatnih nameščenecv g. Joško Zemljič orisal položaj privatnega nameščenstva in se je dotaknil tudi vseh za nameščenstvo važnih vprašanj, za kar so mu zbrani zastopniki ob zaključku izrazili svoje priznanje.

Med prostimi predlogi je bil sprejet predlog krajevne skupine Trbovlje, da se revidira pravilnik splošnega podpornega fonda pri Zvezi, kakor je predsednik zaključil skupščino s pozivom, da bi se rudarsko nameščenstvo še tesneje strnilo okrog svojih stanovskih zastopnic, ker le v organizirani povezanosti bodo nameščenci lahko z uspehom zagovarjali svoje interese.

Želje obiskovalcev gledališča

V nedeljo 25. t. m. smo pri opereti »Navihanka opazili, da ste nas občutno prikrasili. Že v začetku drugega dejanja smo pogrešili dve lepi točki, kar se je ponovilo tudi v tretjem. Ena točka, ki ste jo črtali, je bil lep balet. Če so bile baletke že tako utrujene, da niso več zmogle vsega bi raje črtali mesto tega lepega komada neumen prizor s svečniki, ki je tu popolnoma brez pomena. To se nam zdi zelo nesramno. Mislite, če znižate cene od 24 Din navzdol, da potem lahko tpučate kolikor se vam zljubi. Raje bi plačali par dinarjev več, pa bi videli vsaj celo opereto. Morda se boste izgovarjali, češ, bili smo utrujeni od popoldanske opere, to da to nas popolnoma nič ne briga pa drugače sestavite program! Upamo, da se kaj takega ne bo več ponovilo. Sploh pa cenjena uprava, kakor vidimo, ne upošteva želje publike!

Obiskovalci.

Majniški večer JS

Ljubljana, 30. aprila.

Vse priprave za jutrišnje prireditve JS v dvorani hotela Metropola so končane. Dvorana je okrašena, pojačevalci so montirani in poveljniški most je že postavljen. Iz poročil, ki smo jih prejeli od meteorološkega zavoda v Splitu, se da sklepati, da bo morje mirno. Ni se treba bati posebnih sprememb, ker so vetrovi pojenjali. Zapihali bi pa utegnili okrog polnoči rahel jug, da bi se parnik malo zagugal. Nič se ni treba bati, kapitan bo skrbel, da se ladja ne bo preveč gugala. Za vsak slučaj bo imel bife vsa potrebna zdravila proti morskimi boleznim.

Potovanje se bo pričelo ob 20. Prireditveni odbor je preskrbel vzorno godbo, da bo zabavala polnike na parniku. Polnike opozarjamo, naj si pravočasno preskrbe vozovnice. Potovali bomo do Kotora. O našem prihodu so obveščene vse podružnice Jadranske straže ob naši obali, kjer pričakujemo prav prišeren sprejem. Na vsakem pristanišču nas bodo pozdravili posebni zastopniki, ki nam bodo nudili nekaj glasbenih užitkov z nastopom solistov, godbenikov, kupletistov itd. Pravijo, da niso pozabili na harmoniko, ker vedo, da je harmonika naš domski instrument in nas z njo nočejo prikrasiti. Slišali smo, da sta odpotovala na Jadran Ježek in Jožek. Morda ju bomo srečali kje na obali.

Vse kaže, da nas bo prireditev Jadranske straže presenetila z izredno zabavnim večerom. Vstopnina samo 10 Din. Predprodaja vstopnic v pisarni Jadranske straže, Tyrševa c. 1, kjer se lahko rezervirajo tudi mi- ze.

Izlet v Postojnsko jamo

Ljubljana, 30. aprila.

Zelo prijeten, zanimiv in cenen izlet v Postojnsko jamo priredi prvo nedeljo po binkošti Zdrženje žel. uradnikov v Ljubljani. Odhod iz Ljubljane poljubno kakor žel, ob 6.15 ali ob 10. uri, povratek v Ljubljano ob 19.15 ali 22.08, z vseh postaj na jugovzhodne zveze. Do Rakeka se bomo peljali z nedeljskimi povratnimi vozniki. V Postojni: popoldne prosto za ogled mesta, opoldne kosilo, ki se lahko naroči naprej, ob priliki prijave, ni pa obvezno, ob 14.30 do 17. ogled stare jame in nove trajerske jame z istočasnim prevozom s polzenzsko motorno železnico, popoldne prosto za skupen družabni sestanek do odhoda vlakov.

Postojnska jama je dolga 23 km. Z motorno železnico bomo prevozili 4,5 km. peš pa prehodili 3,5 km. Nepozabna so kapniki v jami, vsa jama je električno razsvetljena,

po nji vodijo krasna pota. Najpomembnejše posebnosti jame so: velik dom, prižnica, vodopad iz kapnikov, velika pisana dvorana, kjer se prireajo ob posebnih slovesnostih velike pisane prireditve, na katerih se zbere do 15.000 ljudi, nadalje Belveder a prekrasnim razgledom, skoki jame pa teče Pivka, v kateri živi človeška ribica. V jami sta tudi koncertna in briljantna dvorana v rakijski jami rdeča dvorana in še mnogo zanimivosti. Vse to si bomo ogledali pod posebnim vodstvom in vse nam bodo lepo pojasnili.

Stroški znašajo: Voznina Rakek—Postojna —Rakek, polni list, vstopnina v jamo, Din 50, otroci 30 Din. Voznina do Rakeka iz Ljubljane in nazaj 21 Din, Litije 32 Din, Celja 52, Maribor 77, Zagreba 73, Kranja 82, Jesenice 44, Kamnika 30 Din. Kosilo se lahko rezervira ob priliki prijave za 25 Din. Prijavite se radi obsežnih priprav čim prej: Zdrženje žel. uradnikov, Ljubljana, Kolodvorska 43, vsak torek in petek od 17. do 18. ure, trgovine Tičar, Selenburgova ul. Gorec, Tyrševa cesta. Pausch, Wolfova ulica, v Mariboru gl. kol g. Vojteh Verhovšek, v Zagrebu g. Matej Jugović, direkcija drž. železnice.

Informacije daje in prospekte pošilja prireditelj na zahtevo.

Iz Kranja

—Popravilo ceste. Radi modernizacije državne ceste Kranj—Ljubljana na odseku št. Vid—Ljubljana, se avtomobilski promet sedaj vrši po stranski cesti skozi Smlednik in Tacen. Ta stranska cesta, ki tako velikemu prometu nikdar ni bila namenjena, pa je sedaj popolnoma uničena, prvič je mnogo preozka, podlaga premehka, je nepregledna, polna ostrih ovinkov in ni čudno, če je vsa kotanjasta in razrita. Saj jo vsak dan pasira mnogo težkih tovornih avtomobilov in avtobusov. Terenska sekcija bi morala, predno je državno cesto prometu zaprla, to edino vporabno cesto popraviti in na povečati promet pripravi. To se pa ni zgodilo in danes se ljudje ne upajo z avtobusi voziti se po stranski cesti, ker se boje naseč, ne glede na težave, ki jih imajo šoferji in avtobusni podjetniki na tej progi. Uporablja pa se še druga cesta iz Smlednika skozi Trboje in Cirkče v Kranj, ki tudi ni nič boljša. Šele letos sta kranjski in ljubljanski cestni odbor dobila ob banovine izredne kredite za popravilo teh stranskih cest. In sicer popravila kranjski cestni odbor cesto od Trboja skozi Smlednik do Vikre, kjer je meja med kranjskim in ljubljanskim srezom in pa odcep iz Sv. Valburge do Save. Od Vikre do št. Vida vrši popravilo ljubljanski cestni odbor. Cesta skozi Trboje in Cirkče bo pa zlasti obremenjena potem, ko bo zaprta cesta od Jeperce do Gasteja.

—Glasbena šola je imela v nedeljo občni zbor, ki je bil zelo živahen. Trajal je dve uri. Pri volitvah je bil izvoljen ves odbor nov, od prejšnjega je ostal le gimn. ravnatelj g. dr. Simon Molar.

—Sokolski pevci na Golniku. V nedeljo popoldne je Sokolski pevski zbor priredil lepo uspel koncert na Golniku. Z dvema avtobusoma se je odpeljalo nad 50 pevcev in pevki, ki so zapeli 16 pesmi in sicer 8 moški, 8 pa mešani zbor. Sokolski zbor je vodil pevovodja g. Dore Matul ter so bili bolniki na Golniku zelo vzradoščeni nad prijetnim obiskom kranjskih pevcev.

—Planinski večer, ki se je vršil v torek v gimnaziji, je bil zelo dobro obiskan. Uvodoma je mladina zapela nekaj planinskih pesni, glavna točka večera pa je bilo izbrano predavanje priv. docenta g. dr. Valterja Bohinca o narodnih parkih pri nas in drugod.

Iz Celja

—Opereta in opera v celjskem gledališču. Narodno gledališče v Ljubljani bo uprizorilo na praznik 6. maja ob 15.30 v Mestnem gledališču v Celju znano opereto Jare Beneša »Sv. Anton, vseh zaljubljenih patron.« ob 20. pa Mascagnijevo opero »Cavalleria rusticana« in Leoncavallovo opero »Glumac«. Obe predstavi sta izven abonmaja. Operno gostovanje je odvisno od tega, ali se bo do ponedeljka 4. maja javilo dovolj interesentov.

—Sokolski izlet na Liso. Sokolsko društvo v Celju bo priredilo v nedeljo 2. maja izlet na Liso. Vabljeni je vse članstvo. Zbirališče pred odhodom jutranjega vlaka pred kolodvorom ob 6.30. V primeru slabega vremena bo izlet odpadel.

—Dva napada in nesreča. Ko je šel 18letni pekovski vajenec Karel Potočnik iz Celja v soboto zvečer z Lave na Babno, ga je na cesti napadel neznan moški, ga udaril z nekim topim predmetom po glavi in ga težko poškodoval. V neki gostilni v št. Janžu pri Rečici ob Savinji je

sin nekega posestnika iz iste vasi v prepri- ru napadel 40letnega žagarja Franca Turka iz št. Janža in mu nalomil levo roko. Te dni je padla 12letna hčerka progovnega delavca Olga Sulčeva iz Pečovnika pri Celju na cesti tako nesrečno da si je zlomila desno podlaketico. Poškodovanci se zdravijo v celjski bolnici.

—Mestno poglavarstvo opozarja vse vojne invalide, bivajoče v območju mestne občine, na razpis o brezplačnem zdraviljenju v toplicah. Razglas je nabit na občinski uradni deski.

—V celjski bolnici je umrla v četrtek 21letna dularica Frančiška Dečmanova iz Loke pri Mozirju, na hribu sv. Jožefa v Celju pa je umrla v sredo zasebnica Elizabeta Čmajnetova v 91. letu starosti.

—Medmestna nogometna tekma, v nedeljo 2. maja ob 16. se bo pričela na Glaziji zanimiva tekma med reprezentancama Celja in Trbovelj, ob 14.45 pa bo predtekma mladinskih reprezentanc Celja in Trbovelj.

—Mestnemu ubožnemu skladu so poklonili: trdnja P. Majdič v Celju 200 Din namesto venca na grob računskega svetnika g. Franja Kalana, lesni trgovec g. Stefan Borlak v Celju 100 Din namesto venca na grob odvetnika g. dr. Karola Laznika in rodbina P. Rebeuschegg 100 Din mesto venca na grob g. Jecipa Sučerja.

—Nočno lekarniško službo ima od sobote 1. do vsevega petka 7. maja lekarni »Pri križu« na Kralja Petra cesti.

ZVOCNI KINO »SOKOLSKI DOM«

V SISKI — TELEFON 33-87

Danes ob 20. v zvezi s predavanjem

predvajamo vefilom

Bila sem špijonka

Conrat Veldt, Madeleine Caroll,

Herbert Marshall.

Po resničnih doživljajih MARTE MC

KENNE, znane špijonke na belgijski

fronti.

Vstopnina Din 3.50

Beležnica

KOLEDAR

Danes: Petek, 30. aprila katoličani: Katarina S.

DANASNJE PRIREDITVE

Kino Matica: Jekleni orli.

Kino Ideal: Princesa Dagmar.

Kino Sloga: Irena.

Kino Union: Junaki Paulove ulice.

Kino Moste: »Sokolovo oko« in »Peter.«

Sokol siska: predavanje dr. Alujeviča

»Socialna zaštita delavstva« ob 20.

Obiščite razstavo Slovencev tiskovnih umetnikov v Jakopičevem paviljonu.

DEZURNE LEKARNE

Danes: Mr. Bakarčič, Sv. Jakoba trg

9, Ramor, Miklošičeva cesta 20, Gartus,

Moste — Zaloška cesta.

Unpod sita

Sol ni samo sol, je tudi simbol. Kako je prišlo do tega, bi vedel morda povedati Janez Krstnik, nam pa ni znano. Sol je simbol modrosti, lahko bi rekli tudi zdrave pameti. Čim več soli torej poješ, tem bolj si pameten. Pa ni vedno tako. Prav je tudi narobe. Soli nam natresejo v usta že pri krstu, da se kremžimo in slinimo, ko smo komaj stopili v to nesrečno dolino solz. Vsak novorojenček je dobil približno enako in če bi bila sol pravi simbol razuma, bi bili vsi ljudje enako pametni. Vidimo torej, da to ne drži.

Sol je pa tudi potrebna človeku, da mu ni treba jesti neslanih jedi. V Ljubljani so ljudje bolj razvajeni in tudi na sol gledajo, da je drobno zrnato in bela, namizna. Š tako soljo smo si že od nekdaj solili življenje, razen med vojno. Zdar se jo nam pa naenkrat vzeli in nam natreli v nadomestilo navadne morske soli. Pravijo, da je tudi morska sol za nas državljane druge vrste dobra. Rudniške soli menda ne pušče več uvažati, da bomo posihimali solli samo z morsko soljo. Ko se bomo privadili tej, nam bodo pa nasluli rdeče, ki jo hrusta zdaj živina. In ko se bomo zadovoljili tudi z njo, nas utesne doleteti še večja sreča, da bomo pili denaturirani špirit in šmarino, jedli sladke koreninice in prigrizovali koblice, nosili pa opanke ali coklje. Tako napredujemo še prehitro. In sol je simbol zdrave pameti, tudi če je rdeča, živinska.

Mestni pogrebni zavod

Občina Ljubljana

V neizmerni žalosti naznanjamo tužno vest, da nam je po kratkem in mučnem trpljenju umrl naš ljubljani soprog, brat in svak, gospod

DANILO KUZMIN

Pogreb nezabnega pokojnika bo v soboto, dne 1. maja 1937 ob 16. uri iz mrtvaške veže, Stara pot šte. 2, na pokopališče k Sv. Križu.

LJUBLJANA, dne 29. aprila 1937.

ZALUJOČI:

NELLY, soproga,

GIZELA, sestra,

ter ostalo sorodstvo.

Trio: RENATE MULLER
PAUL HARTMANN
MATTHIAS WIEMAN

Dr. Togger

PREMIERA
v soboto, dne 1. maja
v kinu Matici

DNEVNE VESTI

— Letošnji kongres pravnikov. Letošnji kongres pravnikov bo od 3. do 5. oktobra v Novem Sadu. Na njem se bodo obravnavale naslednje teme: 1. Kako naj se uredi v novem državnem zakoniku pravni položaj nezakončnih otrok; 2. Kateri zakonodajni ukrepi se lahko priporočijo za ohranitev nedeljivosti zemljiške posesti; 3. Reforma predpisov civilnega kazenskega postopka o razsodbi zaradi zastonja in opustitve; 4. Ali je treba zvišati kazni v kazenskem zakonu za golova kazniva dejanja in ali je treba skrajšati razdaljo med maksimalno in minimalno kaznijo; 5. O potrebi kodifikacije delovnega prava; 6. O zaposlitvi strokovnega pravnega osebja. Pravniki, ki bi želeli sodelovati na kongresu kot referenti ali kot koreferenti, naj se prijavijo do 15. maja tajniku kongresa pravnikov dr. R. Prizicu, Beograd, Hadži Melentjeva 40.

KINO SLOGA
Danes poslednjič!

IRENA
v glavni vlogi Zeraldina Katnikova, Lil Dagover, Sabine Peters, Karl Schönbock

MATICA
Film iz življenja gojenice ameriške zračne vojske akademije

JEKLENI ORLI
v glavni vlogi:
Wallace Beery, Robert Young

UNION
Premijera filma
po znanem romanu Ferenc Molnara

JUNAKI PAULOVE ULICE
Samo danes!

Predstave ob 16, 19 in 21 ur

— Ureditev gozdarske službe. V zvezi z reorganizacijo službe v oddelku za državne gozdove v ministru za gozdove in rudnike je minister odredil vse potrebno, da se zloži tudi kvalifikacija gozdarskega osebja zlasti gozdnih čuvajev po državnih gozdovih. Letos bo izdana uredba o zakonski moči, ki bo regulirala čuvajstvo in gozdarsko službo na temelju stalnosti čuvajev državnih gozdov. S to uredbo bo urejeno tudi vprašanje uniformiranja in oborožitve čuvajev na državne stroške. Minister je naročil vsem sumarskim direktorjem naj predložijo za odpušaj iz državne službe vse one uslužbenke izpod 10 let državne službe, ki so dovolj sposobni in vestni.

— Porfiranje obveznic 7% mednarodnega posojila. Z odlokom finančnega ministra št. 47.840/36/VI z dne 15. aprila t. l. se morajo obveznice 7% mednarodnega posojila stabilizacijskega posojila kraljevine Jugoslavije v zlatu iz leta 1931 — jugoslovanske tranše — z označbo »Payable in dinars« (plačljivo v dinarjih) porfirirati zaradi boljšega razlikovanja teh obveznic tujih trans istega posojila. Kuponi se bodo v bodoče izplačevali samo tedaj, če bodo obveznice porfirirane. Porfiriranje obveznic bo izvršila centrala Državne hipotekarne banke. Lastniki obveznic 7% mednarodnega posojila stabilizacijskega posojila — jugoslovanske tranše — naj v ta namen čimprej izročijo obveznice glavni podružnici Državne hipotekarne banke v Ljubljani s seznamom v dvojniki (duplikatu).

— Odprte planinske postojanke. Obeta se nam lepo vreme. Spomladanska sezija za smučarja planinca je v polnem razmahu. Srečanje prilike v višjih legah so izberne. Na Komni je vse visoko zalito, saj je svega nad 3 m; pot je pregrajena od doma S Komne so krasni smučarski izleti v dolino Triglavskih jezer, kjer je do nadaljnjega ohranjena kočja SPD. Preko Hribarice zdrži smučar proti Stančevici, ki ni nudi udobno zavetja. Tudi Vrščica ima še mnogo snega ter najde planinec v teh gorskih predelih izborni smuko. Na Krvavcu in na Veliki Planini je zapadlo

pred par dnevi ca 40 cm novega snega in je znata podlaga najbolj priljubljene smučarju. Od 5. maja dalje bo že oskrbovan Aljažev dom v Vratih, od 8. maja dalje Spodnja kočja na Golici, dve priljubljene izletni točki v mesecu maju. Prijetno je bivanje ob Boh. jezeru v »Zlatorogu«. Koča na Ljubniku vabi nedeljske izletnike. Dom v Kamniški Bistrici je zelo dobro obiskana točka ob vznožju Kamniških planin. Planinci, hitite maja meseca v naše planine.

Jutri, dne 1. maja izide „SLOVENSKI NAROD“ kakor po navadi ob sobotah

— Naša vina na svetovni razstavi v Parizu. Na pristožnih mestih polagajo veliko važnost na to, da bo naša država dostojno zastopana na svetovni razstavi v Parizu, kjer bodo razstavljena tudi naša vina. Kmetijsko ministstvo je naročilo enološkim postajam naj zberejo vina in informativno gradivo. Savska banovina se je takoj lotila dela in pripravila je tudi lepo opremljeno knjižico »Naše vino«, v kateri bo povedano v svetovnih jezikih vse, kar mora vedeti inozemstvo o naših vinih. Knjižica bo lepo ilustrirana.

— Breznik — Ramovšev pravopis za vse šole dravske banovine. Z odlokom banške uprave dravske banovine z dne 28. januarja 1937. IV. Nr. 2280-1. je uveden po vseh šolah v dravski banovini Breznik-Ramovšev pravopis in sicer s pričetkom šolskega leta 1937-38. Ker na jezikovno znanje šolske mladine v veliki meri vpliva čitanje časopisov in revij in ker je splošna želja Slovencev, da bi končno prišli do ustaljenega pravopisa slovenskega jezika, izražajo željo, da bi se tudi vsa uradna uradna držala enotnega pravopisa.

— Promocija. Včeraj je bil promoviran na zagrebški univerzi g. Karol Svetel za doktorja prava. Čestitamo!

— „TEXTIL-OS“ tanki: Specijalni kuponi za moške obleke, 100% volneni kamgarni, damski tekstil, svile itd.: Ljubljana, Miklošičeva 17, „TEXTIL-OS“

— Iz prosvetne službe. Prosvetni minister je z odlokom z dne 29. aprila imenoval za profesorja v 8. položajni skupini tele supleente s profesorsko skušnjo, in sicer na realnih gimnazijah: Franca Capudra v Celju; Branka Rudolfa v No. vsem mestu; Zoro Djermanovića v Ptuj; Slavko Onca v Kočevju; Zoro Pretnar v Mariboru; Gvido Pajter v Celju; Adelo Zgur v Murski Soboti; Josipa Medveda v Mariboru; Ljudmilo Podgornik v Ptuj; Anta Radica v Kranju; Viktorja Ptkov. ška v Mariboru; Bogdana Binterja v Murski Soboti; Franca Borka v Mariboru; Jožico Pirc v Mariboru; Stanislava Bunca v Mariboru; Arnolda Paulinčiča v Ptuj; Janeza Logarja v Novem mestu; Antona Ingoliča v Ptuj; Borisa Merharja v Novem mestu; Eleonoro Kerne v Murski Soboti; Ladislava Vučetića v Mariboru; Alfonza Gspana v Kranju; dr. Franca Zwitterja v Kočevju; Josipa Štera v Celju; Vlado Tratar v Novem mestu; Matijo Kapler v Kočevju; Ivica Justina v Murski Soboti; Nikolaja Kureta v Ljubljani; Marjana Sterleta v Kranju; Marijo Tmošelj v Mariboru; Franca Jasenovec v Murski Soboti; Viljema Novaka v Mariboru; Franja Veselaka v Ptuj; na klasični gimnazijah: Franca Dobrovolja v Mariboru; Stanka Lepuha v Mariboru in Božidarja Djuka v Mariboru; Ljudevita Čuča v Osijeku; Ljudevita Jonka na Sušaku; Silvo Struželj na žensko realno gimnazijo na Sušaku; Viljema Šturma v Osijeku; Josipa Kosa v Beranah; Ljudmilo Regulja v Sinju; Alojzijo Kovačič v Prijedoru; Ivana Kovačiča v Sinju.

— Nov grob. Včeraj je umrl v Ljubljani g. Danilo Kuzmin. Pogreb blagodejnika bo jutri ob 16. iz mrtnice veže Stara pot št. 2. Bodi mu lahka zemlja, težko prizadetim svojim naše iskreno sožalje!

— Trgovina zlatnine v Lipici pri Škofji Loki. V sredo popoldne je bilo v Ljubljani v hišo posestnice Antonije Stempiharjeve v Lipici pri Škofji Loki. Neznane je v stanovanju vse premetal, isoč najbrž de-

nar, ki ga pa ni našel. Imel pa je vendarle srečo, da je iztaknil v omari več zlatnine. Odsel je 2 zlati dolgi verižici, zlati zapestno uro, zlati zapestnico z napisom »Tonečka« in več zlatih prstanov. Polastil se je tudi moške obleke in nekaj kosov slanine. Odsel je še v sobo sluškinje Marije Koširjeve, ki ji je ukradel 2200 din gotovine, nekaj srebrnine ter perila. Za vlomcem manjka zaenkrat vsaka sled.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo večnoma jasno vreme. Včeraj je deževalo v Zagrebu in Skoplju. Najvišja temperatura je znašala v Skoplju 19, v Zagrebu 16, v Ljubljani 15, v Mariboru in Beogradu 14. Davi je kazal barometer v Ljubljani 766,3, temperatura je znašala 3,4.

— Tat se je oboježil v župnišču. V župnišču v Mavčičah, nasproti Smlednika je vdril pred dnevi vlomilec. Ukradel je župniku Janezu Miklu 10 kg svinjine, 8 kg masti, 20 klobas, 150 Din gotovine, ki je bila cerkvena last, povrh pa iztaknil neke tudi samokres, sistema Gazer kal. 8 mm in škatlico z municijo. Iste noči je bilo v Mavčičah ukraden posestnik Francu Bohincu več orodja, v vrednosti 200 din.

— Predmeti sumljivega izvora. Na žandarmerijski postajo v Višnji gori je nekdo prinesel dve dni vrečo, ki jo je našel pod klancem poleg stehenskega gozda. V vreči je bilo več avtomobilskih delov, razno drugo železje, veliko aluminijastih predmetov ter več kosov gume. Ti predmeti so bili najbrž kje ukradeni in naj se lastnik javi orožnikom v Višnji gori.

— Nov čudodelni zdravnik. V Budenecih v Slavoniji zdravi že delj časa ljudi nepismen in božasten mož, ki trdi o sebi, da lahko ozdravi vsakega bolnika. Iz vseh krajev prihajajo ljudje k njemu in dan na dan pregleda okrog 500 bolnikov. Vsakemu postavi diagnozo in vsakemu skuha zdravilo iz zelisa. Tako namreč pripovedujejo ljudje. Vse kaže, da se je pojavil nov mazač, ki mu bodo morale stopiti oblasti na prste.

— Zrtve pretepa in nesreče. V Gremozni jami na Ljubljanskem polju so s sesači sprli mader seboj muslimanski delavci. Spor se je kmalu razvil v hud pretep in so zapeli tuži nži. Med splošnim ruvanjem se je naenkrat zgrudil ves okrvavljen brez posebnosti Aris Sabljekovič, ki ga je eden izmed pretepačev zabil z nožem v br. bet. Sabljekovič so prepeljali v bolnico. Brusar Janez Kalan pri Dolencu lesni industriji v Škofji Loki je prišel večerj približno gonilnega jermenja, ki ga je po. grabil. Virgel ga je ob tla tako, da si je Kalan zlomil desno nogo. Ušnjarski pomočnik Ivan Noč, zaposlen v tovarni Standa v Kranju, pa je pri delu tako nesrečno padel, da si je zlomil levo nogo.

Iz Ljubljane

— Iz posebna pomladna razstava. Jutri se bo pričela v restavraciji »Zvezde« posebna razstava pomladnega cvetja, ki bo neizmerno zbudila med meščani veliko zanimanje. Prireja jo Klub ljubiteljev cvetja v Ljubljani kot odsek Sadjarskega in vrtnarskega društva. Podobnih razstav do slej v Ljubljani še ni bilo, a so zelo potrebne, kajti pri nas je med ljudmi še mnogo premalo prave ljubizni do narave in še premalo smisla za lepo vrtnarsko upornost, ki ni zgolj obrt in poklic.

— Iz Fred podzajtvo mesa. Ljubljanski mesarji že delj časa pripravljajo novo podzajtvo mesa, v glavnem govedine. Ceno prvotinsti govedine nameravajo dvigniti od sedanjih 14 na 16 din, drugovinsti pa od 10 na 12 din. Podzajtvo mesa utonejujejo s tem, da so poskočile cene živin od 5,50 na 6,50 din in da so se povečala davčna bremenja. Mesarska obrt je davno ni tako dobičkonosna, kakor je bila nekdo za kar govori dejstvo, da je več ljubljanskih mesarskih mojstrov, bodisi prsih in potom ali pa prestopovno, obrt splošno opustilo. V zadevi povisani cen mesa, pripravljajo mesarji širši sestanek, ki se bo vršil najbrž prihodnje nedeljo.

— Iz železniški strokovni filmi. Udruženje jugoslovanskih narodnih železničarjev in brodarjev. Oblasni odbor v Ljubljani predvaja železniške strokovne filme v kinu »Sloga« v Ljubljani dne 2. in 6. maja t. l. vsakokrat ob 19. uri dopoldne. Program filmov je za vsak dan drugačen. Obravnava v tehnično strokovno delo iz železniške stroke; snov, ki smo jo v letakih objavili v službenih edinicah. Dostop inajo vsi železničarji. Oblasni odbor UJNZB Ljubljana.

— Iz žabe iz Slavonije na ribjem trgu. Ribji trg zadnje čase ni posebno dobro založen z morskimi ribami, ker je slab ribolov kakor navadno, ko so svetle noči. Skuš je bilo danes samo nekaj kilogramov. Gospodine so najbolj povpraševale po njih, a prodajalci jim niso mogli postreči z njimi. Mnogo skuš porabijo za konzerve in izvažajo jih največ v Italijo. Prejšnja leta so bile skuše na trgu v sezoni celo po 12 din kg, ob neki priliki pa še ceneje, dočim so zdaj po 36 din, kar je pač znatna podražitev, toda računati je treba tudi z zvišano trošarino. Danes je bilo izmed mor-

ADOLF WOHLBRÜCK
V SVOJI DOVRŠENI KREACIJI KOT

PRAŠKI ŠTUDENT

po poznanem istoimenskem gledališkem komadu. V glavnih vlogah: Dorothea Wieck, Theodor Loos, Erich Fiedler.
REŽIJA: Artur Robison. GLASBA: Theo Mackeben.
PREMIERA V SOBOTO 1. MAJA V KINU UNIONU.

skih rib največ velikih sardel in giric. Girice so bile najcenejše izmed morskih rib, in sicer po 18 din kg, dočim so sardele po 20 din. Cipiji so po 28 din. Zelo dobro je založen trg z zabijimi kraki, ki so nena. vadno toleti. Mnogi kupci niti še ne vedo, da zdaj dobivamo žabe tudi iz Slavonije in da to uvoženo blago zelo konkurira domačemu. Žabe dobivajo v kosarjih v Ljubljano. Redijo jih v basenih, dokler jih ne spravijo na trg. Slavonški žabi kraki so nekoliko dražji, a so tem bolj tolsti, prodajajo jih po dinarju komad. Rečne ribe prodajajo po nespremenjenih cenah in danes je bilo malo izbire.

Kopalne tablete

Krepijo srce, umirijo živce
in blagodejno vplivajo na krvni obtok. Dodajeta kopeli CIMEAN kopalne tablete in preprečita se boste o izredni učinkovitosti takih kopeli!

— Iz Pregled letos se nepregledanih. letnih vozi bo v sredo 5. maja od 8. do 10. ure v Ljubljani na Bregu št. 20 poleg sentjakobskega mostu. Dohod z novega tuga. K temu pregledu je pripeljati vsa motorna vozila, ki ob dosežanih terminih se niso bila pregledana. Zamudnike bo zadela občutna kazen in se jim bo prepovedalo obratovati z nepregledanimi vozili.

— Iz Spomin žrnjskega in Frankopana je ljubljanska podružnica hrvaškega kulturnega društva »Napredake« davi svečano proslavo z rekvizitom v franciskan. ski cerkvi, jutri, pa bo ob pol 9. zvečer v restavraciji »Sloga« prijateljski sestanek društvenih članov in prijateljev, na katerem bo o vlogi žrnjskega in Frankopana v naši narodni zgodovini predaval g. dr. Jurij Kallay. g. Kalokira pa bo obravnaval isto temo z literarnega stališča.

— Iz Borba proti tuberkulozi je naslov sklopljenega predavanja, ki ga priredi kraljeva protituberkulozna liga v Ljubljani. Predavanje se bo vršilo v nedeljo 2. maja v dvorani Okrožnega urada na Miklošičevi cesti 20. Predava g. dr. Prodan, vodja ljubljanskega protituberkuloznega dispanzerja. Javna razstava o delu proti tuberkulozi bo v dvorani OUZD na Miklošičevi cesti 20 v času od 2. do 4. maja. Odprta bo vsak dan od 8. do 18. ure. Vstop k predavanju in na razstavo prost!

— Iz K jurjevanju na Gradu. Kot vsako leto, bo tudi letos jurjevanje na Gradu in sicer v nedeljo 2. maja. Letošnja prireditelj se bo razlikovala od dosedanjih po tem da bomo izjemoma imeli lepo vreme. Če bo pa 2. maja slabo vreme, bomo prireditelj preložili na 6. maj. Smo pa trdno prepričani, da bomo že 2. maja doželi velike večje presrečanje, ki je mogoče, in to bo: Jurjevanje ob lepem vremenu. Kdor tega ne verjame (to so gotovo vsi), naj pride v nedeljo 2. maja na Grad!

Naše gledališče

DRAMA
Začetek ob 20. uri.
Petek 30. aprila: Matura. Red B.
Sobota 1. maja: zaprto.
Nedelja 2. maja: Rivala. Izven.
Ponedeljek 3. maja: zaprto.
Torek 4. maja: Matura. Red C.
OPERA
Začetek ob 20. uri.
Petek 30. aprila: zaprto.
Sobota 1. maja: Veseli studenček. (Lojzka.) Premijera operete. Izven. Proslava 25-letnega gledališkega delovanja gosp. Lujka Drenovca.
Nedelja 2. maja: Ob pol 11. uri: Otok in ples. Prireditelj plesalke Katje Delakove in njene otroške skupine. Izven.
Cene od 30 Din navzdol. Ob 15. uri: Vesela vloga. Izven. Cene od 30 Din navzdol. Ob 20. uri: La Boheme. Izven. Debut sopranistice gdne Ksenije Vidal. Cene od 30 Din navzdol.
Ponedeljek 3. maja: zaprto.

DED IN VNUK
— Dedek, povej mi, kdaj si postal ded?
— Ko si se rodil ti ljubček.
— Če bi se jaz ne rodil, bi ti zdaj ne bil ded?
— Seveda ne.
— Kaj mi torej daš za to?

MALI OGLASI

Beseda 50 par, davek posebej. Prekliti, izjave beseda Din 1.—, davek posebej
Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

BAZNO

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din

Trenčkoti, eterni suknjiči
NOVOSTI
Ilepe vzorce za pumparice in
sportne obleke nudi ceneno
PRESKER,
Sv. Petra c. 14.

ABONENTE
na dobro domačo hrano sprajme po zmerni ceni. Stari trg št. 28-III nadst. levo. 716 zmerna.

TRGOVSKI LOKAL
oddan na Vrhniki, v centru trga ob državni cesti, event. tudi stanovanje Anton Verbič, Svabičeva c. 21. Vrhnika. 1187 1185

IZREDNA PRILIKA
Umetno sušeni parketni odpadki poceni pri F. VERTACNIKU Masarykova cesta 23. 1194

NAZANJAM
cenjenemu občinstvu, da bom 1. maja otvoril svojo podružnico na Rimeki cesti (to je bivša Marčanova mešnica) katero oom zalagal vedno s prvovrstnim blagom. Poskrbel bom za odlično postrežbo in nizke cene. Še toplotno priporočam — IVAN FAVORNIK. 1217

PRODAM

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 3 Din

POLENTAJSKI SIR
KG 18 DIN
Črne Oskar, Sv. Petra c. 35.

POUK

STROJEPIŠNI POUK
(po desetprstnem sistemu). Vredni tečaj (1 do 3 mesece) za začetnike in izveščance. Posebni tečaj za starejše dame in gospe. Vpisovanje dnevno od 6. do pol 8. zvečer. Pričetek pouka 4. maja. Najnižja šolnina: učna ura samo 2 Din. — Christofor učni zavod. Domobranska cesta 15. 1170

Udobno se počutite v prenovljenih lokalih staroznane gostilne „LOVŠIN“ v Gradišču št. 13. (pri dramskem gledališču.)

Postrežba je izborna, vina so pristna in naravna. Pivo je vedno sveže. S hrano bodo abonenti kot ostali gosti v vsakem oziru zadovoljni.

Makulturni papir

preda
uprava „Slovenskega Naroda“
Ljubljana, Knaflijeva ulica štev. 5

LOKAL V KOLEZIJU
3x5 m za brivnico. Specerijo ali obrtnika poceni oddam. Pojas mila na Cezjovi c. 1. 1228

VEČJI LOKAL
za mešano blago, v Siskih ob glavni cesti, iščem za takoj. — Plačam dobro. Hitre ponudbe pošl. Domačin na upravo »SLO. Narod«. 1216

Presenetljiva odkritja

raziskav v raznih državah
O PUDRU ZA LICE

Poročilo komisije
znamenitih zdravnikov

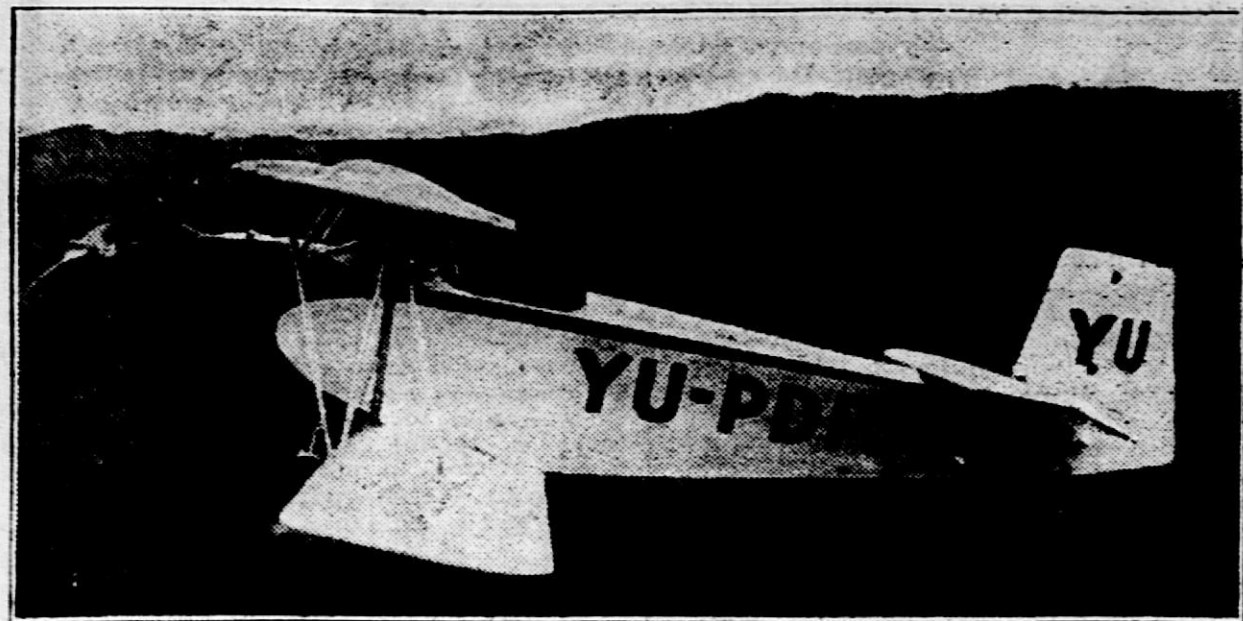

Stirje slavni zdravniki so baš končali svoja znanstvena raziskavanja v pogledu učinka pudra na kožo. Poizkusi so bili izvršeni pri 467 ženah raznih let starosti. Ugotovljeno je, da vsebujejo nekatere vrste pudra trda zrnca, ki dražijo in razširjajo kožne žilnice ter povzročajo izpuščaje in zaječanje. Izkazalo pa se je tudi, da puder Tokalon nima takih trdnih zrnec. On je čudovito fin in prijeten, ker je s srakom prevetren, razprostire se gladko in enakomerno, pokriva joč kožo s tankim nevidnim ogrinjalom lepote. Puder Tokalon je po patentiranem načinu kombiniran s smetanovo peno. Zaradi tega se obdrži na lici osem ur. Niti veter, niti potenje ne morejo pokvariti prekrasne mat polti, ki jo daje ta puder. Zato:

Čite se še danes k pudru Tokalon, znanstveno preizkušeno in sigurno pudru za lice.

Letalska dneva v Ljubljani

Razstava motornega in brezmotornega letala v mestu
Letalska prireditve na letališču

Civilno letalo, privatna last g. Hribarja

Ljubljana, 30. aprila
Oblastni odbor Aerokluba v Ljubljani je pripravil celotno vrsto letalskih propagandnih prireditev za tekoče leto. Prva bo letalska razstava motornega in brezmotornega letala na prostem. Namen razstave je vzbuditi med občinstvom še večje zanimanje za letalstvo. Ljudje bodo lahko videli motorno in brezmotorno letalo od blizu. V Zvezdi bo jutri razstavljeno sportno letalo tipe »Comper-Swift« s Pobjoy motorjem 75 HP in brezmotorno letalo tipe »Grunau-Baby«. To sta dva predstavnika sportnega letalstva in gotovo bosta vzbudila med občinstvom veliko zanimanje, saj bo pretežna večina prvič v življenju imela priliko ogledati si letalo od blizu.

Predsednik Aerokluba Rado Hribar

V Zvezdi so bodo jutri prodajale vstopnice za razstavo in letalski miting za odrasle po 2, za otroke po 1 din, za potniške polete pa po 20 din. Z zelo nizko vstopnino hoče Aeroklub omogočiti vsem ogled letal obenem pa poset prireditve na letališču. Vstopnice bodo namreč veljale za obe prireditvi. Kdor bo kupil listek za polet, bo lahko letel tudi v primeru, če bi v nedeljo ne mogel, če bi bil kakorkoli zadržan, kajti z listki, kupljenimi jutri ali v nedeljo, se

bodo lahko ljudje vsak čas dvignili v zračne višave. Treba se jim bo samo potruditi na letališče in pokazati listke. V septembru priredi Aeroklub veliko tombolo. Srečke za to tombolo bodo na prodaj na razstavišči in sicer po 10 din. Izmed prodanih srečk bodo izžrebane tri in tisti, ki jih dobe, bodo imeli pravico do brezplačnega poleta nad Ljubljano. V nedeljo od 8. do 12. bosta obe letali razstavljena pred Narodnim domom, da bodo lahko Ljubljancani združili sprehod v Tivoli ali na Rožnik z ogledom letal.

V nedeljo popoldne bo pa na letališču letalska prireditve, kjer bodo sodelovala klubova, zasebna in vojaška letala. Prireditve otvorijo motorna letala v skupini, sledil bo start jadralnega letala, ki ga potegne motorno letalo 1200 m visoko, tam pa izpusti. Če bo vreme ugodno, bo poskušal pilot brezmotorno letalo jadrali delj časa nad Ljubljano in pokazati občinstvu, kaj vse se da napraviti v zračnih višavah tudi z brezmotornim letalom. Ta čas, ko bo vlekel motorno letalo jadralno kvišku, bo odredil klub enega svojih najmlajših učencev in piloti, da nam bo pokazal svoj prvi samostojni polet. Tudi to bo zelo zanimivo.

Čim se bo jadralno letalo spustilo na tla, se bo dvignilo dvokrilno letalo, privatna last predsednika Aerokluba g. Rada Hribarja, ki nam pokaže nekaj drznih akrobacij. Ta čas se pa dvigne 1200 m visoko letalo »Comper-Swift«, ki ga bomo videli na razstavi v mestu in pilot bo pokazal občinstvu zanimivo letanje s pomočjo delujočega in ustavljenega motorja. Letalo je rdeče barve in pilotiral ga bo šef ljubljanskega centra Aeroputa in šef letanja našega Aerokluba dr. Stane Rape. Pokazal nam bo padec letala v desnem in levem vijaku, looping z delujočim in ustavljenim motorjem, prečno za 360°, prevračanje letala preko hrba za 180°, navpično spuščanje na zemljo s takoj nato sledečim vzpenjanjem in končno povratek na zemljo.

Takoj potem se prično poleti občinstva. Za 20 din se boste lahko dvignili nad Ljubljano. Poleti bodo sledili v vrstnem redu kakor bodo kupljeni listki. Klub bo poskrbel, da bo občinstvo o vseh podrobnostih prireditve sproti obveščeno in informirano potom zvočnikov.

Hivalnem parku je posega smrt. Poginili so medvedek, ki se je akotil v kletki. Tedaj so ga slavnostno sprejeli kakor tudi druge dvojčka. Oba medvedka so celo kralji, enemu je botrovala neka tukajšnja popularna dramska igralka. Zda pa je hivalica poginila, na kralstev vse mlade publiko. Sprehod po mestu kaže hivalno slavnostno delovanje. Na vo hile rasto, pa čeprav je že mnogo stanov; praznihi. Listki, nalepljeni na večnih vratih mnogih, premočnih hiš kažejo, da se ljudje selijo na periferijo, kjer so stanovanja cenejša.

Znanee in prijatelje, ki se srečavajo v

velikonočnem tednu, skrbí le eno: kakšno bo vreme in kako bodo preživeli proste dneve. Na vernike je patriarh Varnava že naslovil velikonočno poslanico, ki so jo objavili tudi dnevniki. Posebno poglavje je namenil tudi mladini, ki je pred dnevi s tradicionalno »vrbico« pozdravila prihod po mladit in pravoslavne velike noči. Ko končujem pismo, se razlega pod oknom glas skladodarja in ropot njegovega vozička, kar je gotovo dober znak, da bo Velika noč topla in bodo Beograjanci radi segli po hladnih poslasticah.

tajnike s vseučiliško izobrazbo. Uredba zakona o minimalnih mezdah je bila predmet živahnih razprav. Na seji je bil sprejet sklep, da bodo dobivali trgovski vajenci po prvem letu mezdo, ki jo predvideva omenjena uredba. Zveza trgovskih združenj bo podvela vse potrebne ukrepe, da se uredba razno krošnjarstvo, zlasti pa krošnjarstvo s manufakturno. Konferenca je popoldne zaključila svoje delo s sklepom, da bo zvezna letna skupščina 23. maja, predkonferenca pa 22. maja v Ljubljani.

Jubilej trgovske akademije. Mariborska trgovska akademija je v ponedeljek proslavila 10letnico obstoja. Ob tej priliki je priredilo dijaštvo tega zavoda lepo akademijo s pravestirnim sporedom, ki ji je bil pokrovitelj mariborski župan g. dr. Juvan in so se je udeležili vidni predstavniki našega javnega življenja, med njimi mestni poveljnik general Milenković, predsednik zbornice za Tol g. Jelatin, podpredsednik Zveze trgovskih združenj v dravski banovini g. Ferdo Pinter, predsednik trgovskega združenja v Mariboru g. Miloš Oset in drugi. Akademijo je otvorila državna himna, ki jo je odpel dijaški pevski zbor, na kar je dijak Miloš Fock v lepih besedah pozdravil vse prisotne in obrazložil pomen prireditve. Sledile so pevske točke dijaškega pevskega zbora pod vodstvom dirigenta g. prof. Mirka. Viharno odobravanje je žel goinec ljubljanskega konservatorija Ladislav Rakover, ki je odpel dve operni ariji. Njegov lirni bariton daje še mnogo upov. V drugem delu akademije so dijaki trgovske akademije uprizorili enodejansko Antona Čehova »Medved«. Igrica je zelo ugajala in pokazala, da imajo sodelujoči precejšnji gledališki talent, zlasti gdca Anica Zaberl. Akademijo, ki je nadvse lepo uspela, je zaključilo več narodnih pesmic, pri katerih se je s solo petjem udeležil dijak Ivan Robnik s svojim lepo zvenčim tenorjem.

Nedelja v gledališču. Popoldne uprizorje Fallovo opereto »Dolarska princesa«, zvečer pa bo zadnja uprizoritev Shawove drame »Sveta Ivanca«.

Zaščitno cepjenje. Za mesto Maribor bo vršil mestni fizikat zaščitno cepjenje zoper osepnice od ponedelja 3. maja do petka 7. maja v svojih uradnih prostorih v Franciskanski ulici št. 8, vsakokrat od 9. do 11. ure popoldne. V navednem času bo cepljenje brezplačno. Cepljeni morajo biti vsi zdravi otroci, ki so bili rojeni v preteklem letu. Starši se opozarjajo, da se opustitev cepjenja kaznuje po zakonu o zatiranju nalezljivih bolezni.

Proglas mestnega župana. Mariborčani! Pod geslom »Samo vse narod se more uspešno boriti proti tuberkulozi« se bo vršil letošnji protituberkulozni teden po celi državi. V tem geslu je obsežen ves smisel organizirane borbe proti tuberkulozi. Mariborska protituberkulozna liga bo priredila v okviru tega tedna koncerte, akademije, predavanja, zbirke in drugo. V ta namen vabim vse meščane, da se v znak razumevanja za to človekoljubno akcijo udeležijo vseh prireditev, ki jih bo organizirala PTL.

S svatovanju v smrt. V prekmurski vasi Vaneče se je pripetila v noči na ponedeljek smrtna nesreča. Zakonka Katarina in Stefan Horvat sta bila povabljena k sosedu na ženitovnjakovo gostijo. Bila sta tam do pozne ure. Žena Katarina Horvat se je sama odpravila domov. Za njo je odšel tudi mož, ki je bil zelo presenečen, ko ni doma našel svoje žene. Iskal jo je in jo v bližnjem gozdiču našel mrtvo. Bila je z glavo uprta v hrastovo deblo. Žena je očitno padla po strmini in zadela z glavno ob deblo ter se pri tem ubila.

Službo dobe pri tukajšnji Borzi dela dve restavracijski natakarici in več natakarjev. Informacije daje urad med dopoldanskimi urami.

150letnica poklenega gledališča v Mariboru se proslavi v sredo 5. maja v tukajšnjem gledališču. Na sporedu so spominski govori kritika prof. dr. Kralja, recitacije, arije, balet in zbor.

V zadnjem hipu preprečena katastrofa. Ko je vokal popolnoma zasledil avto. Bus na prosti Sv. Lenart — Maribor iz mesta, je vozilo trčilo v Voseku v brzopetno jazo, ki so ga neznani zlikovci položili preko ceste. Le prisotnosti duha šoferja se je treba zahvaliti, da ni prišlo do katastrofe.

Po dveh letih pojasnjen umor? V Čagani pri Sv. Antonu v Slovenskih gorah so neznani storilci ubili 35letnega posestnika škofa sina Rudolfa Ljubca. Našli so ga z razbito glavo pred hišo staršev. Preiskava ni mogla dognati storilcev in je ljudstvo kmalu pozabilo na krvavi dogodek. Te dni pa se je javil na žandarmeriji neki mož iz Čagone in povedal, da mu je spovednik naročil, naj pojasni oblastem Ljubčev smrt. O tem se je takoj razvedelo po vasi in orožniki so prisiljeni govorcem ter zaslišali že 6 oseb, ki bi naj vedele o Ljubčevi usodi. Pri zaslišanju so prišli v protislovja, zato obstaja upravičen sum, da so v zvezi z ubojem. Preiskavo nadaljujejo.

Kupujte domače blago!

Beograd na pragu velike noči

Vode so se razlile — Beograjčane skrbi, kakšno bo za
praznike vreme

Beograd, 28. aprila.
Deževni režim 40 mučenikov nudi obupno sliko skozi okno železniškega vagona, ki drži iz Zagreba semkaj. V poletju in v jeseni vozi hlapci mimo planjav, pokritih z žitom in koruzo, zdaj pa si postavljene v osolje evropskega severa. Kilometre daleč in na šir se je razlila Sava in njeni pritoki: Posavina, Srem, in ravnine ob reki so kakor finska jezera. Slika obupa pa že na rešcu. Hile in gozdiki so kakor otoki. Vode pa se še dvigajo! Ob sloju Save v Donavi je jstolaka slika. Zennim je kakor na koncu jezera: če ga opazuješ izpod Meštovičevih »Znagovalec« na Kalemegdanu. Parniki so kakor igrarke, ki se komaj vidno premikajo po razliti rjavi vodi.

Prestopnica se pripravlja na pravoslavno veliko noč. Izložbena okna so v povsem novih okrasih. Vse že diši po pomladi. Saj

pa je tudi mnogo topleje kakor v Ljubljani. Tu že cvete lipovka — v domatem diaktu: flider, španski bežeg... in tudi kostanji so v belih lutičah — v cvetju. Studente — ves mladi Beograd, ki pohaja v šole, nosi posebna pokrivala z značkami svojih zavodov in številkami razredov — so ždane volje. Nastopili so 6dnevne velikonočne počitnice. Mladina se je zatekla v parke, igra na prepovedanih krajih nogomet in je zato deležna neprijaznih opomb čuvajev nasador. Pa ta borba je že od nekdaj: mladina hoče gibanje, pa čeprav na negovanih livadah.

Mestni delavci hite urejati pola in travničke na Kalemegdanu in drugod. Travo že kose, za Kranje pa je nekaj novega, da v Beogradu pokošene trave ne grabijo temveč pomelajo.

V kosmato družino v novonastajajočemu

Kaznovana pretirana vestnost

Pred vojnim sodiščem angleške mornarice v Chathamu se je zagovarjal mlad poveljnik patrulnega čolna 74 zaradi tatvine. Mornariški detektiv Beck je ustavil njegov avto ponoči pred mornariškim skladiščem in ga dal preiskati. Policisti so našli v avtomobilu mladega kapitana, 40 funtov oljnat barve, 6 električnih svetilk in nekaj drugih malenkosti iz skladišča. Vse skupaj je bilo vredno pičila dva funta sterlinga. Vse to je bilo namenjeno poveljnikovim ladjam. Mož je zelo ponosen na svojo ladjo in bolelo ga je, da je bila na nekaterih krajih že oguljena. Hotel je, da bi se lesketala kakor nova zlasti zdaj pred velikimi svečanostmi, ko se bo morala postaviti tudi angleška mornarica pred viso-

— Važna seja Zveze trgovskih združenj. V ponedeljek se je vršila v prostorih trgovskega gremija v Mariboru zelo važna seja predsedstva Zveze trgovskih združenj dravske banovine. Plenarni seji so prisostvovali predsedniki in zastopniki vseh trgovskih združenj v dravski banovini. Posvetovanje je vodil podpredsednik Zveze g. Ferdo Pinter in toplo pozdravil prisotnega predsednika zbornice za Tol g. Jelatina. Razpravljali so o peretih vprašanjih trgovskega stanu. Zanimivo je bilo tudi razpravljanje o kvalifikaciji tajnikov trgovskih združenj. Sklenili so, da morajo združenja v mestih z do 20.000 prebivalci nastavljanje tajnikov s srednješolsko izobrazbo, v mestih nad 20.000 prebivalci pa

— Gostovanje tezenskih Sokolov v gledališču. V torek zvečer je vprizoril dramski odtsek tezenskega Sokola v tukajšnjem gledališču Reboljevo dramo »Ko umira sreča«. Ker je bila prireditve namenjena gradnji sokolskega doma na Težnem, je bilo pričakovati, da bodo mariborski narodnjaki napolnili gledališče, ki je bilo proti pričakovanju prazno prazno. S tem se tukajšnji Sokoli niso pokazali baš v najboljši luči. Drama je še dokaj primerna za podeželske odre. Vsi igralci so se potrudili in pokazali smisel za oder, kolikor je to pač diletanatom potrebno.

— Zardela je in začutila v sebi jezo nase, ker ji je stopil tisti hip pred oči advokat Bill Moran. Skomignila je z rameni in se zopet obrnila k materi: — Pripravljen sem, pojdiva doli. Princ je gotovo pri papanu, kaj ne? — Najbrž je v salonu.

Gospa Sallineyeva je bila še krepka, lepa dama. V mladih letih je morala biti zelo lepa, zdaj se je pa zdela močno utrjena in izžrpana.

Molče sta odšli po stopnicah doli. Čez nekaj časa je dejala gospa Sallineyeva: — Hm, princ je zelo, starokopiten. Papan je po vseh predpisih in formalnostih zaprosil za tvojo roko.

— In kaj mu je: papa odgovori? — Da seveda nimava nič proti, da pa prepuščava odločitev tebi.

Daisy ni odgovorila. Ustavila se je pred vrati salona. V njem je sedel mož, ki bo — to je čutila dobro — napel vse sile in vpregel vsa sredstva, da doseže svoj cilj. Daisy ni prav nič dvomila, da jo ljubi, toda njegova ljubezen ji je bila zoprna.

Ponovno je dvignila glavo, potem je pa pokimala materi, odprla vrata in vstopila v salon. Gospa Sallineyeva je stala. Jokers se niso zaprla vrata za hčerko, potem je pa odšla počasi v kabinet svojega moža.

Daisy je takoj opazila princa. Stal je na drugem koncu salona, očitno je ogledoval slike. Čim je zaslišal njene korake, se je obrnil.

Daisy je stopala mirno naprej in zrla samozavestno na princa, ki ji je prijal drobnih naglih korakov naproti.

Prišel je do nje, jo prijel za roko in se sklonil nad njo, da bi ji poljubil tenke, nežne prstke.

Daisy je videla za hip njegov tilnik s črnimi lasmi, razdeljenimi po beli preči in čudila se je, kako morejo njene prijateljice tako noreti za tem možem.

Princ Le Jing se je zopet vzravnal in ji pogledal smeje v oči.

— Gospodična Daisy...

— Sallineyeva, — je pripomnila in se zaničljivo nasmehnila.

— No, zaenkrat imate prav. Torej: gospodična Sallineyeva, ne vem, če je vam vaš oče povedal, da sem vas zasnil, da sem vas prosil, da bi mi izkazali čast in postali moja žena.

— Da, na nekaj takega so mi namignili, — je odgovorila hladno. — Toda...

— Toda hoteli ste govoriti z menoj samim, predno se odločite? — jo je prekinil. — To je seveda pametno.

Nekaj časa je bilo v sobi vse tiho. Princ in Daisy sta se gledala.

Njegove oči so kar požirale krasno mlado žensko postavo in glas se mu je tresel od strasti, ko je nadejal:

— Gospodična Daisy — tudi če bi imel druge razloge, ki jih pa nimam, da bi vas zasnil, moja ljubezen bo zasenčila vse, kajti ljubim vas —

Molčeci maščevalec

Roman

— Saj sem samo jaz, — ju je potolažila Daisy. Toda zakaj sedita tu? — V prvi vrsti zato, ker je ljubezni potreben mir, — je odgovoril Dick prepričevalno. — Potem pa tudi zato, ker je želel Le Jing govoriti s papanom in z mamo, — je pripomnila Violet. — Toda...

Daisy je stala nekaj časa globoko zamišljena, potem je pa nadjevala smeje: — No, v svojo sobo pojdem, saj mi menda ne bosta zamerila, da vaju pustim sama.

— Niti najmanj, — sta odgovorila v en glas in Daisy je odšla.

Zaljubljenca je seveda nista pogrešala. Šele v svetli udobni dekleški sobi, v Daisynem svetliču z blede violičastimi svilenimi tapetami in krasnim starinskim pohištvo je mogla Daisy zopet svobodno dihati. Sedla je v naslanjač in se zamislila.

— Kaj zdaj? Mar je kdo kaj slutil? Če bi jo našli, kaj bi mogla pojasniti? Iz besed princa Le Jinga

je spoznaal, da je mislil na nekaj določenega — morda je bila to groznica, kakor je dejal Bill. Ali je bilo to res? Tisti misli ji je rojilo po glavi znova in znova, da jo je kar bolela.

Kar je nekdo rahlo potrkal na vrata. V naslednjem hipu so se vrata odprla in na pragu je stala gospa Sallineyeva.

Daisy jo je presenečeno pogledala: — Mama!

Mati je vstopila nekam v zadregi. Daisy je prvi hip mislila, da izraža njen obraz strah. Zato je brž vprašala: — Mama, ali se je kaj zgodilo?

— Ne, nič, drago dete. Prišla sem te samo prosiť, da prideš doli. Princ Le Jing bi te rad pozdravil.

— Kaj pa hoče od mene? — Dekle je odgovorilo te besede tako mirno in odklonilno, da se je njena mati nehote zadržala.

— Ah, Daisy...

— Torej me hoče zasnoviti — že zopet? — Pri teh besedah je globoko vzdihnila, obenem se je pa zaničljivo nasmehnila.

— Da, Daisy, in pa misli...

— Misli, da naj odgovorim: »Hvala, da« in da naj bom srečna, da se morem poročiti s princem, čeprav je žolt kakor limona.

— Da, papa misli, da pomeni to zate veliko čast, a sama dobro veš...

— Da, mama, dovolj vem tega — ji je posegla v besedo hči. — Vem pa tudi, da ga ne vzamem.